

Den Haag, 31 maart 2009

De dekkingsgraad van Stichting Notarieel Pensioenfonds is in 2008 gedaald van 115,6% (eind 2007) tot naar schatting 85,4% (eind 2008). Het pensioenfonds bevindt zich daarmee op 31 december 2008 in een dekkingstekort. Dit tekort is reeds aan u gemeld. Met onze brief van 18 maart 2009 hebben wij u verzocht om maatwerk bij het opheffen van het dekkingstekort van het fonds. Als bijlage bij deze brief treft u de door DNB gewenste informatie en sjablonen met betrekking tot het herstelplan aan. Het herstelplan is opgesteld conform uw instructiebrief van 18 december 2008 en de ministeriële regeling van 6 maart 2009, alsmede de per 25 maart 2009 bij brief van minister Donner van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) aangekondigde wijzigingen in die regeling. Het herstelplan en de ondersteunende continuïteitsanalyse zijn door het bestuur vastgesteld op 31 maart 2009. De continuïteitsanalyse ontvangt u per separate post spoedig na verzending van deze brief.

De daling van de dekkingsgraad in 2008 is met name veroorzaakt door de volgende oorzaken:

- de stijging van de Technische Voorziening als gevolg van de daling van de markttrente heeft geleid tot een afname van de dekkingsgraad met 20,2%;
- de daling van het vermogen door (negatieve) beleggingsrendementen heeft geleid tot een afname van de dekkingsgraad met 13,4%;
- door overige oorzaken neemt de dekkingsgraad toe met 3,4%.

Op basis van het huidige beleidskader van het pensioenfonds hebben wij op 31 december 2008 het minimum vereist eigen vermogen van het pensioenfonds vastgesteld op 5,0% van de Technische Voorzieningen, en het vereist eigen vermogen op 12,8% van de Technische Voorzieningen (op basis van de strategische beleggingsmix). Het pensioenfonds bevindt zich hiermee in een situatie van dekkingstekort.

Omdat het pensioenfonds zich eind 2007 niet in een herstelsituatie bevond, is eind 2008 sprake van een nieuw herstelplan. De hersteltermijn voor opheffing dekkingstekort bedraagt derhalve – met inachtneming van de Regeling van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 4 maart 2009 – 5 jaar en de hersteltermijn voor opheffing reservetekort bedraagt 15 jaar.

Uit het in bijlage D opgenomen dekkingsgraadsjabloon blijkt dat opheffing van het dekkingstekort in een periode van 5 jaar niet wordt gehaald. In overeenstemming met de Regeling van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 4 maart 2009, zal mogelijk een korting van de pensioenrechten- en aanspraken worden toegepast van 8,4%.

De korting is vastgesteld op basis van de uitkomst van de volgende formule:

$$\left(1 - \frac{\text{aanwezige dekkingsgraad op 31 december 2008}}{\text{benodigde dekkingsgraad op basis van de herstelkracht}} \right) \times 100\% =$$
$$= (1 - (85,4\%/93,2\%)) \times 100\% = 8,4\%.$$

Conform de afspraken van het sociaal akkoord van 24 maart 2009 wordt een korting echter niet toegepast vóór 1 januari 2012.

In bijlage D is tevens het dekkingsgraadsjabloon opgenomen waarbij de pensioenrechten en -aanspraken worden gekort met 8,4% in 2012.

Met ingang van 31 december 2009 wordt op 31 december van ieder jaar getoetst of de feitelijke ontwikkeling van de dekkingsgraad afwijkt van de veronderstelde ontwikkelingen. Als naar verwachting aan het einde van de looptijd niet zal worden voldaan aan het minimaal vereist eigen vermogen, worden uiterlijk een jaar nadien (het wachtjaar) de volgende aanvullende maatregelen genomen:
het korten van de pensioenrechten en -aanspraken.

De korting wordt hierbij initieel vastgesteld op basis van de uitkomst van de volgende formule:

$$\left(1 - \frac{\text{aanwezige dekkingsgraad op meetmoment}}{\text{benodigde dekkingsgraad op basis van de herstelkracht}} \right) \times 100\%.$$

Indien aan DNB kan worden aangetoond dat er gedurende het wachtjaar voldoende herstel heeft plaatsgevonden, kan dit leiden tot een vermindering, of geheel vervallen van de korting. Conform de afspraken van het sociaal akkoord van 24 maart 2009 wordt een korting echter niet toegepast vóór 1 januari 2012.

Voorts blijkt dat opheffing van het reservetekort in een periode van 8 jaar wordt gehaald.

Sturingsmiddelen

In het herstelplan is gebruik gemaakt van de volgende sturingsmiddelen en aanvullende maatregelen:

- Per 1 januari 2009 worden geen toeslagen toegekend aan actieven en inactieven.
Dit is in overeenstemming met het eerder geformuleerde beleid zoals opgenomen in de abtn.

Reparatie van gekorte aanspraken

Het pensioenfonds heeft nog geen beleid geformuleerd voor reparatie van eventueel te korten aanspraken.

Evenwichtige belangenbehartiging

Het bestuur van het pensioenfonds heeft in zijn afwegingen als uitgangspunt gehanteerd dat de belangen van de betrokken deelnemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden, de pensioengerechtigden en kandidaat-notarissen in loondienst en notarissen op evenwichtige wijze moeten worden behartigd.

Gehanteerde uitgangspunten

Bij het herstelplan is uitgegaan van een prognose van de ontwikkeling van het deelnemersbestand op basis van de deelnemersgegevens per 31 december 2007. De daarbij gehanteerde aannames zijn conform de eerder uitgevoerde continuïteitsanalyse van 4 november 2008.

Het bestuur heeft zich in het opstellen van de uitgangspunten gehouden aan de Regeling Parameters. In het bijzonder betekent dat dat het verwachte rendement over de gehele vijftienjaarsperiode 5,4% bedraagt. Dit is een meetkundig rendement.

In het herstelplan is verondersteld dat de rentetermijnstructuur waarmee de Technische Voorzieningen zijn vastgesteld, zich gedurende de eerste vijf jaar ontwikkelt conform de verwachtingen in de huidige rentetermijnstructuur.

Vanaf begin 2013 wordt verondersteld dat de rentetermijnstructuur aan het einde van ieder jaar identiek is aan de rentetermijnstructuur die aan het begin van dat jaar van toepassing was. Er ontstaat derhalve vanaf 2013 jaarlijks een resultaat doordat de in de rentetermijnstructuur besloten verwachte ontwikkeling van de rente bij de veronderstelde bevrozing niet optreedt. DNB heeft hiervoor, refererend aan de tekst in de toelichting bij artikel 1 van de Regeling Parameters, generiek toestemming verleend.

Informatieverstrekking aan deelnemers en overige betrokkenen

- De deelnemers en de pensioengerechtigden van het pensioenfonds worden geïnformeerd over het herstelplan middels een nieuwsbrief. Daarnaast worden de deelnemers van het pensioenfonds geïnformeerd over het herstelplan middels de modelbrief van de Autoriteit Financiële Markten die in het tweede kwartaal zal worden verstuurd. Verder is het herstelplan opvraagbaar voor alle deelnemers.
- Aan gewezen deelnemers wordt – in overeenstemming met de communicatievereisten uit de Wet verplichte Beroepspensioenregeling – op verzoek informatie over het herstelplan verstrekt. Daarnaast wordt aan gewezen deelnemers informatie verstuurd over het herstelplan.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Bijlage A: Sjabloon herstelplan per 31 december 2008

Bijlage B: Sjabloon vermogensoverzicht per 31 december 2008

Bijlage C: Sjabloon risico-exposure per 31 december 2008

Bijlage D: Dekkingsgraadsjabloon per 01-01-2009

Bijlage A: Sjabloon herstelplan per 31 december 2008

Naam pensioenfonds:

Stichting Notarieel Pensioenfonds

Nummer fonds:

00029

Dekkingsgraad per 31-12-2008:

85,4%

Status financiële positie (reservetekort, dekkingstekort):

Dekkingstekort

Kwalitatieve beschrijving van oorzaken tekortsituatie:

Het dekkingstekort is een direct gevolg van de kredietcrisis. Enerzijds zijn de zakelijke waarden sterk in waarde afgenomen en anderzijds is de marktwaarde van de verplichtingen toegenomen door de gedaalde rente. Strategisch wordt 75% van het renterisico afgedekt. Het valutarisico wordt voor 96% afgedekt.

Kwantitatieve typering oorzaken tekortsituatie

Δ DG(orzaken voor mutaties van de dekkinggraad)								
jaar	DG primo	Premie	Uitkering	Indexering	Rentetermijn-structuur	Overrendement	Overig	DG ultimo
		M1	M2	M3	M4	M5	M6	
	%	Δ%-punt	Δ%-punt	Δ%-punt	Δ%-punt	Δ%-punt	Δ%-punt	%
2008	115,6	1,0	0,7	0,0	-20,2	-13,4	1,7	85,4

Realisaties van parameters				
jaar	Feitelijke premie	Indexatie actieven	Indexatie inactieven	Beleggings Rendement
	%	%	%	%
2008	Actuarieel	0,80	0,80	-7,40

Hoe ziet uw beleid tijdens de herstelperiode eruit?

Premiebeleid

Het fonds kent een collectieve beschikbare premieregeling, waarbij de premie voor de inkoop per euro pensioen vastligt.

Indexatiebeleid

Het fonds hanteert een indexatiestafel. Bij een dekkinggraad kleiner dan 110% vindt geen indexatie plaats. Bij een dekkinggraad van 110% wordt 25% van de maatstaf geïndexeerd. Bij een dekkinggraad tussen 110% en 125% wordt pro rata geïndexeerd. Bij een dekkinggraad van 125% of hoger wordt volledig geïndexeerd.

Beleggingsbeleid

Het fonds hanteert een strategische beleggingsmix, bestaande uit 62,5% vastrentende waarden, 27,5% aandelen en 10% alternatieve beleggingen.

Overige maatregelen

Mogelijke korting van de opgebouwde pensioenaanspraken per 1 januari 2012 met 8,4%.

Bijzonderheden m.b.t. de criteria voor het kortetermijnherstelplan (Besluit FTK art. 17, lid d)

Er is gebruik gemaakt van de verlenging van de hersteltermijn van drie naar vijf jaar zoals genoemd in de Regeling van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 4 maart 2009.

Toelichting van het bestuur op het herstelplan

Om aan onze wettelijke plicht te voldoen wordt dit herstelplan ingediend. Onverminderd blijft ons verzoek (onze brief van 18 maart 2009) om maatwerk van kracht bij het opheffen van het dekkingstekort van het fonds. Wij hebben in deze brief tevens aangegeven onze situatie met u te willen bespreken.

Wij voeren reeds een zeer prudent beleid om de overgang van onze eigen wet naar het FTK zo adequaat mogelijk te laten verlopen.

Kenmerken van het prudente beleid zijn:

Indexatiebeleid: met uitzondering van 1/1/2008 (0,8%) is jarenlang geen indexatie toegekend.

Premiebeleid: sinds de invoering van het nieuwe reglement wordt reeds een extra opslag op de premie gehanteerd. Deze extra opslag bedraagt in totaal 29,5% en dient als solvabiliteitsopslag en voor extra herstel van de financiële positie van het fonds. Bij het fonds blijft deze premieopslag bijdragen tot herstel.

Beleggingsbeleid: de strategische mix bestaat uit 62,5% vastrentende waarden, 27,5% aandelen en 10% alternatieven. Strategische risicoafdekking: rente voor 75% en valuta-posities voor 96% (een relatief laag vereist eigen vermogen van 114,2%).

Ondertekening door het bestuur:

Plaats: 's-Gravenhage
Datum: 31 maart 2009

Bijlage B: Sjabloon vermogensoverzicht per 31 december 2008

Invullen conform de aanwijzingen bij jaarstaat J301 (Enkelvoudige balans)

Activa		Passiva	
Immateriële activa		Eigen vermogen	
Deelnemingen	3.900.000	> Gespecificeerde reserves	
Beleggingen voor risico fonds		> Overig eigen vermogen	(154.530.000)
> Vastgoedbeleggingen			
Directe beleggingen in vastgoed	12.100.000	Achtergestelde leningen	
Indirecte beleggingen in vastgoed			
> Aandelen	169.262.000	Technische voorzieningen	
> Vastrentende waarden	574.783.000	> Technische voorzieningen voor risico fonds	1.057.750.000
> Overig	102.049.000		
Beleggingen voor risico deelnemers			
> Vastgoedbeleggingen		Andere voorzieningen	
Directe beleggingen in vastgoed			
Indirecte beleggingen in vastgoed		Overige passiva	10.344.000
> Aandelen			
> Vastrentende waarden			
> Overig			
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen			
Overig			
> Vorderingen verzekeringsmaatschappijen	22.564.000		
> Overige vorderingen			
> Overlopende activa			
> Liquide middelen (niet beschikbaar voor belegging)	28.906.000		
> Overige activa			
Totaal activa	913.564.000	Totaal passiva	913.564.000

Bijlage C: Sjabloon risico-exposure per 31 december 2008

Invullen conform de aanwijzingen bij jaarstaat J502 (in bedragen)

S1 Renterisico	Delta solvabiliteit
€ 32.394.000	€ 32.394.000
S2 Zakelijke waarden risico	€ 48.395.000
S3 Valutarisico	€ 4.444.000
S4 Grondstoffenrisico	€ 0
S5 Kredietrisico	€ 3.927.000
S6 Verzekeringstechnisch risico	€ 31.769.000

Toelichting bij berekening risico-exposure

Uitgegaan is van de voorlopige balans per 31 december 2008, waarbij rekening is gehouden met afdekking van 75% van het renterisico en 96% van het valutarisico.

Bijlage D: Dekkingsgraadsjabloon per 01-01-2009

Dekkingsgraadsjabloon – standaard parameters – zonder korting

Dekkingsgraadsjabloon per 1 januari 2009

Jaar	Δ dekkingsgraad (oorzaken voor mutaties van de dekkingsgraad)										Parameters		
	DG primo %	Premie M1 Δ%-punt	Uitkering M2 Δ%-punt	Indexatie M3 Δ%-punt	RTS M4 Δ%-punt	Rendement M5 Δ%-punt	Overig M6 Δ%-punt	DG ultimo %	Feitelijke premie %	Indexatie actieven %	Indexatie inactieven %	Beleggings rendement %	
2009	85,4	0,6	-0,7	0,0	0,0	2,4	0,0	87,8	26,1	0,0	0,0	5,4	
2010	87,8	0,7	-0,6	0,0	0,0	2,2	0,0	90,1	26,2	0,0	0,0	5,4	
2011	90,1	0,6	-0,5	0,0	0,0	1,7	0,0	91,9	26,2	0,0	0,0	5,4	
2012	91,9	0,6	-0,4	0,0	0,0	1,6	0,0	93,8	26,2	0,0	0,0	5,4	
2013	93,8	0,6	-0,3	0,0	0,3	1,3	0,0	95,6	26,2	0,0	0,0	5,2	
2014	95,6	0,6	-0,2	0,0	0,3	1,3	0,0	97,6	26,2	0,0	0,0	5,2	
2015	97,6	0,6	-0,1	0,0	0,3	1,3	0,0	99,7	26,2	0,0	0,0	5,2	
2016	99,7	0,5	0,0	0,0	0,3	1,4	0,0	102,0	26,3	0,0	0,0	5,2	
2017	102,0	0,5	0,1	0,0	0,3	1,4	0,0	104,3	26,5	0,0	0,0	5,2	
2018	104,3	0,5	0,2	0,0	0,3	1,4	0,0	106,9	26,7	0,0	0,0	5,2	
2019	106,9	0,5	0,4	0,0	0,3	1,5	0,0	109,5	26,8	0,0	0,0	5,2	
2020	109,5	0,4	0,5	0,0	0,4	1,5	0,0	112,3	27,0	0,0	0,0	5,2	
2021	112,3	0,4	0,6	-0,6	0,4	1,5	0,0	114,7	27,3	0,5	0,5	5,2	
2022	114,7	0,3	0,8	-0,6	0,4	1,6	0,0	117,1	27,5	0,5	0,5	5,2	
2023	117,1	0,3	0,9	-1,2	0,4	1,6	0,0	119,1	27,7	1,0	1,0	5,2	

Dekkingsgraadsjabloon – standaard parameters – met korting

Dekkingsgraadsjabloon per 1 januari 2009

Jaar	Δ dekkingsgraad (oorzaken voor mutaties van de dekkingsgraad)										DG ultimo %	Parameters			
	DG primo %	Premie M1 Δ%-punt	Uitkering M2 Δ%-punt	Indexatie M3 Δ%-punt	RTS M4 Δ%-punt	Rendement M5 Δ%-punt	Overig M6 Δ%-punt	Feitelijke premie %	Indexatie actieven %	Indexatie inactieven %		Beleggings rendement %			
2009	85,4	0,6	-0,7	0,0	0,0	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	26,1	0,0	0,0	0,0	5,4
2010	87,8	0,7	-0,6	0,0	0,0	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0	26,2	0,0	0,0	0,0	5,4
2011	90,1	0,6	-0,5	0,0	0,0	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	26,2	0,0	0,0	0,0	5,4
2012	91,9	0,6	-0,4	0,0	0,0	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	26,2	0,0	0,0	0,0	5,4
2013	102,7	0,4	0,2	0,0	0,0	1,4	0,0	0,3	0,0	0,0	26,2	0,0	0,0	0,0	5,2
2014	105,0	0,3	0,3	0,0	0,0	1,4	0,0	0,3	0,0	0,0	26,2	0,0	0,0	0,0	5,2
2015	107,4	0,3	0,4	0,0	0,0	1,5	0,0	0,3	0,0	0,0	26,2	0,0	0,0	0,0	5,2
2016	110,0	0,2	0,6	0,0	0,0	1,5	0,0	0,4	0,0	0,0	26,3	0,0	0,0	0,0	5,2
2017	112,7	0,2	0,7	-0,6	0,0	1,5	0,0	0,4	0,0	0,0	26,5	0,5	0,5	0,5	5,2
2018	114,9	0,1	0,9	-0,6	0,0	1,6	0,0	0,4	0,0	0,0	26,7	0,5	0,5	0,5	5,2
2019	117,3	0,1	1,0	-1,2	0,0	1,6	0,0	0,4	0,0	0,0	26,8	1,0	1,0	1,0	5,2
2020	119,3	0,1	1,1	-1,2	0,0	1,7	0,0	0,4	0,0	0,0	27,0	1,0	1,0	1,0	5,2
2021	121,3	0,0	1,3	-1,8	0,0	1,7	0,0	0,4	0,0	-0,1	27,3	1,5	1,5	1,5	5,2
2022	122,8	0,0	1,3	-1,8	0,0	1,7	0,0	0,4	0,0	-0,1	27,5	1,5	1,5	1,5	5,2
2023	124,4	0,0	1,4	-1,9	0,0	1,7	0,0	0,4	0,0	-0,1	27,7	1,5	1,5	1,5	5,2

Toelichting op resultaten:

Uit het dekkingsgraadsjabloon blijkt dat het dekkingsstekort wordt opgeheven in 5 jaar en het reservetekort in 8 jaar.